

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ *

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐγαπητοὶ Συνάδελφοι,

Ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἔχετε ἀνέλθει σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ βῆμα, κατὰ τὶς ἀρχὲς Ἰανουαρίου, γιὰ νὰ παραλάβετε τὴν Προεδρία τοῦ Ἀνωτάτου τούτου Πνευματικοῦ μας Ἰδρύματος, καὶ μετὰ ἓνα χρόνον, τὸν ἐπόμενον Ἰανουάριον, νὰ τὴν παραδώσετε στὸν διάδοχον Πρόεδρον, γνωρίζετε καλὰ τὰ ἀντιφατικὰ συναισθήματα, πὸν συνοδεύουν αὐτὲς τὶς δύο ἐπίσημες στιγμὲς.

Παραλαμβάνει κανεὶς τὴν Προεδρία, καὶ δηλώνει, μὲ σχετικὴν αἰσιοδοξία, ἀνάμικτη πάντως μὲ κάποιο σκεπτικισμό, ὅτι θὰ κάμει ὅ,τι ἴσχυται κατὰ τὸ ἐνιαύσιον διάστημα τῆς θητείας του, γιὰ τὴν προαγωγή τῶν ἔργων τοῦ Σώματος. Μὲ ἓνα μίγμα αὐτοπεποιθήσεως καὶ μετριοφροσύνης, χαράσσει ἓνα σκιαγράφημα τοῦ προγράμματος, πὸν φιλοδοξεῖ νὰ ἐφαρμόσει. Γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἀπὸ ὅσα ἐξαγγέλλει, ὀλίγα μόνον ὁ χρόνος καὶ οἱ περιστάσεις θὰ ἐπιτρέψουν νὰ πραγματοποιηθοῦν. Καὶ ὅταν ἔρχεται ἡ λήξη τῆς θητείας, τότε διαπιστώνει ὅτι ὁ χρόνος πέρασε χωρὶς οἱ προβλέψεις νὰ πραγματοποιηθοῦν κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος. Δὲν ξεχνῶ τὴ φράση πὸν εἶπεν ὁ συνάδελφος κ. Πέτρος Χάρης, τὴν ἡμέραν πὸν μοῦ παρέδιδε, πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνον, τὴν προεδρία. Εἶπεν ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς τῶν Προέδρων τῆς Ἀκαδημίας εἶναι κατὰ κανόνα ἐλλειμματικός. Ὁ ὅρος «ἐλλειμματικός» εἶναι παρμένοσ ἀπὸ τὴ λογιστικὴ, ἀλλὰ ἡ μεταφορὰ αὐτὴ μαρτυρεῖ τὴν πρακτικὴ ἀδυναμία τοῦ ἐνιαυσίου Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας, γιὰ τὴν πραγματοποίηση θεαματικῶν ἔργων κατὰ τὴ διάρκειαν τῆς θητείας του.

---

* Συνεδρία τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1979.

Ὅπως δὴποτε ἡ λογοδοσία ἀποτελεῖ θεσμό, μὲ τὸν ὁποῖο συμμορφώνεται εὐχαρίστως ὁ ἀποχωρῶν Πρόεδρος. Ἐπειδὴ ὅμως, πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν, ἔχει προσηγηθεῖ λεπτομερῆς ἀπολογισμὸς τῶν πεπραγμένων τῆς Ἀκαδημίας ἀπὸ τὸν ἀγαπητό μας Γενικὸ Γραμματέα κ. Θεοδοωρακόπουλο, πὸν συμβολίζει πλέον τὴν συνέχεια τῆς λειτουργίας τῆς Ἀκαδημίας, κατ' ἀνάγκην ἡ σημερινὴ λογοδοσία γιὰ νὰ μὴ περιπέσει σὲ πλεονασμοὺς καὶ ἐπαναλήψεις, εἶναι ἀπλῶς συμπληρωματικὴ. Θὰ μνημονεύσω λοιπὸν τὰ «πάρεργα καὶ παραλείπομενα» τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐκεῖνου.

Διὰ ν' ἀρχίσω ἀπὸ τὰ λυπηρά, μνημονεύω τὴν ἀπώλειαν, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, τοῦ ἀλησμόνητου Ἰωάννου Χαραμῆ, καὶ τὰ δύο ἐπιστημονικὰ μνημόσυνα ἐκλιπόντων μελῶν τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ Ἰωάννου Χαραμῆ, μὲ ὀμιλητὴν τὸν κ. Νικόλαον Λοῦρον καὶ τοῦ Ἐμμ. Ἐμμανουήλ, μὲ ὀμιλητὴν τὸν κ. Γεώργιον Τσατσᾶν.

Ἀντιστρόφως, ἡ Ἀκαδημία εἶχε τὴ χαρὰ νὰ ἐκλέξει δύο νέα μέλη, τὸν κ. Κωνσταντῖνον Μπόνην καὶ τὸν κ. Κωνσταντῖνον Εὐσταθιάδην, νὰ ὑποδεχθεῖ δὲ ἐπισήμως τὸν κ. Λουκᾶν Μούσουλον, μὲ προσφώνηση τοῦ κ. Ἰωάννου Τρικκαλινοῦ, τὸν κ. Σόλωνα Κυδωνιάτη, μὲ προσφώνηση τοῦ κ. Μελετάου Παλλαντίου, τὸν κ. Γεώργιον Τσατσᾶν, μὲ προσφώνηση τοῦ κ. Λεωνίδα Ζέρβα καὶ τὸν κ. Γεώργιον Μερίκαν, μὲ προσφώνηση τοῦ κ. Νικ. Λούρου.

Ἡ τύχη μοῦ ἐπεφύλαξε τὴ χαρὰ νὰ ἐπιδώσω στοὺς τρεῖς πρώτους τὸ μέγα διάσημο τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας. Στὸν τέταρτο, τὸ διάσημο ἐπεδόθη ἀπὸ τὸν προεδρεύοντα Ἀντιπρόεδρο κ. Καίσαρα Ἀλεξόπουλο.

Ἡ Ἀκαδημία προεκήρυξε κατὰ τὸ 1978 τρεῖς ἔδρες: Κλασσικῆς Φιλολογίας, Ἀρχαίας Ἱστορίας καὶ Στρατιωτικῶν Ἐπιστημῶν. Ἡ πλήρωσή των ἀναμένεται καὶ εὐχόμεθα νὰ πραγματοποιηθεῖ κατὰ τὸ 1979.

Στὸν τομέα τῶν δημοσιευμάτων, θεωρῶ ἄξιο νὰ μνημονεύσω τὴν ἔναρξη τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ Συμπληρώματος τοῦ Δ' τόμου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ ἀρμοδίου Κέντρου, καὶ τοῦ Β' τόμου τῶν Ἐπιτομῶν τοῦ Foreign Office, μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Κέντρου Ἐρευνῆς τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ. Ἐπίσης, τὸ Ἰδρυμα Κώστα καὶ Ἐλένης Οὐράνη ἐδημοσίευσε δύο ὀγκῶδεις τόμους μὲ λόγους πανηγυρικοὺς τῶν ἐθνικῶν μας ἐπετείων.

Σὲ ἔκτακτες συνεδριάσεις τοῦ Σώματος ἔγιναν οἱ ἐξῆς ὀμιλίαι τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας:

1. Τοῦ Γεν. Γραμματέως κ. Ι. Θεοδωρακοπούλου, γιὰ τὴν συμπλήρωση 2300 ἐτῶν ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ἀριστοτέλους.
2. Τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Πέτρου Χάρη γιὰ τὴν συμπλήρωση 180 ἐτῶν ἀπὸ τὴν γέννηση τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ καὶ
3. Τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γεωργίου Ἀθανασιάδη - Νόβα γιὰ τὴν συμπλήρωση 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν γέννηση τοῦ Οὔγου Φωσκόλου.

Ἐπίσης ἔγιναν οἱ ἐξῆς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας :

1. Τοῦ κ. Διον. Ζακυθινοῦ, «Χαλκοτύποις σελίσιν . . . Τὰ 500 ἔτη τοῦ Ἑλληνικοῦ Βιβλίου».
2. Τοῦ κ. Παναγ. Ζέπου, «Κειτούκειτος - Τιπούκειτος» (ἀφιέρωμα εἰς Γ. Μαριδάκη).
3. Τοῦ κ. Ἰωάν. Καρμίρη, «Τὸ πρόβλημα τῆς ἰερωσύνης τῶν γυναικῶν».
4. Τοῦ κ. Μιχ. Στασινοπούλου, «Μία ποιητικὴ συλλογὴ γραμμὴν στὸ κρητικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα».
5. Τοῦ κ. Παναγ. Ζέπου, «Ἑλληνικαὶ καὶ Βυζαντιναὶ ἐπιδράσεις εἰς τὴν Χριστιανικὴν Θεολογίαν» (ἐξ ἀφορμῆς δύο προσφάτων μελετῶν τοῦ Οπ. Bucci).
6. Τοῦ κ. Γρηγ. Κασιμάτη, «Τὸ μέλλον τοῦ πολιτισμοῦ μας» (ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου τοῦ Denis de Rougemont ὑπὸ τὸν τίτλον «L'avenir est notre affaire»).
7. Τοῦ κ. Περικλῆ Θεοχάρη, «Φραγκίσκος Μανρόλυκος, πρόδρομος τοῦ Neuton καὶ τοῦ Kepler. Τετρακόσια χρόνια ἀπὸ τοῦ θανάτου του».
8. Τοῦ κ. Νικολάου Λούρου, «Μνήμη Ριχάρδου - Νικολάου Goudenhoue - Καλλέργη, τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς Πανευρώπης» καὶ
9. Τοῦ κ. Γ. Μιχαηλίδη - Νουάρου, «Νέα ἀξιολόγησις τοῦ διαλόγου τοῦ Θρασυμάχου μὲ τὸν Σωκράτη».

Στὸν καθαρῶς διοικητικὸ τομέα, μνημονεύω τὴ μεταστέγαση τοῦ Κέντρου Συντάξεως Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ καὶ τοῦ Κέντρου Λαογραφίας στὸ νέο κτίριο Γραφείων, πὺρ ἡ Ἀκαδημία ἔχει ἀνεγείρει στὴ Λεωφόρο Συγγροῦ ἐπὶ οἰκοπέδον τοῦ Κληροδοτήματος Δημ. Λαμπαδαρίου. Ἡ μεταστέγαση αὐτή, προγραμματισμένη

ἀπό καιρό, θὰ συντελέσει στήν ἀρτιότερη καὶ ἀνετώτερη στέγαση τῶν ὑπολοίπων Ἰνστιτούτων τῆς Ἀκαδημίας.

Σχετικὰ μὲ τὴν προοπτικὴ ὀριστικῆς καὶ συνολικῆς στεγάσεως τῶν Κέντρων, ἀναφέρω ὅτι ἐγινε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἓνα σημαντικὸ βῆμα στήν προσπάθεια ἐξευρέσεως καταλλήλου οἰκοπέδου, πὸν εἶχεν ἀρχίσει ἐπὶ τῆς προεδρίας τοῦ κ. Λούρου. Ἦδη, ἡ Κυβέρνηση ἔδωσε τὴν ἐγκρισή της γιὰ τὴν παραχώρηση στήν Ἀκαδημία ἐνὸς δημοσίου οἰκοπέδου στὸ Π. Ψυχικό, καὶ ἡ σχετικὴ διαδικασία προχωρεῖ ἱκανοποιητικὰ.

Τέλος, ἡ διοίκηση τῆς Ἀκαδημίας ἐλειτούργησε χωρὶς προσκόμματα κατὰ τὸ ἔτος πὸν ἔληξε, εὐχαριστῶ δὲ θερμότατα τὸν Γενικὸ Γραμματέα κ. Θεοδορακόπουλο γιὰ τὴν ἀδιάκοπη συμβολὴ του στὸν τομέα αὐτόν.

Ἐλπίζω, νὰ μὴν παρέλπεια τίποτα οὐσιώδες.

Καὶ τώρα, ἦλθεν ἡ στιγμή νὰ παραδώσω τὴν Προεδρία τοῦ Ἀνωτάτου τούτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς χώρας, στὸν ἀγαπητὸ Ἀντιπρόεδρο κ. Καίσαρα Ἀλεξόπουλο.

Ἡ παράδοση ὁμως αὐτὴ ἔχει τὴν ἐξῆς πρωτοτυπία: ὅτι ἡ Προεδρία τῆς Ἀκαδημίας ἔχει ἤδη ἐμπράκτως περιέλθει στὸν κύριο Ἀντιπρόεδρο ἐδῶ καὶ ἓνα τρίμηνο περίπου, ἐπειδὴ ἄλλα καθήκοντα μακρᾶς διαρκείας, ἀλλὰ καὶ ἐπίμοχθα, καθήκοντα Δικαστοῦ στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης, μὲ εἶχαν καλέσει καὶ μὲ ἐκράτησαν μακρὰν τῆς χώρας ἐπὶ ἓνα τρίμηνο περίπου.

Εὐχαριστῶ τὸν κ. Ἀντιπρόεδρο, πὸν μὲ τὴν εὐγένεια πὸν τὸν διακρίνει πάντοτε, ἀλλὰ καὶ μὲ προθυμία καὶ εὐχαρίστηση, εἶχεν ἀναλάβει αὐτὴν τὴ μακρὰ ἀναπλήρωσή μου. Χαίρω δὲ ἐπειδὴ ἔτσι ὁ κ. Ἀλεξόπουλος ἔχει ἤδη διανύσει οὐσιαστικὰ τρίμηνη θητεία Προέδρου, κατὰ τὴν ὁποία προήδρευσε τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος, καὶ μάλιστα σ' ἐποχῇ, ὅπου οἱ συνεδριάσεις τῆς Ἀκαδημίας εἶναι καιάφορες ἀπὸ θέματα ἐπείγοντα καὶ σπουδαῖα, καὶ ὅπου πραγματικὰ συντελεῖται ἓνα πολὺ σοβαρὸ τμήμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος καὶ διεξάγονται πλεῖστα θέματα οὐσιώδη γιὰ τὴν ἀποστολὴ του.

Ἔτσι, παραδίδω τώρα τὴν Προεδρία σὲ χέρια ἤδη ἐμπειρα καὶ ἀσφαλῆ καὶ εὐχομαι στὸν ἀγαπητὸ Πρόεδρο κ. Καίσαρα Ἀλεξόπουλο, νὰ ἀξιοποιήσει τὴν πεῖρα αὐτὴ, τὴν ἐξαίρετο ἐπιστημονικὴ του κατάρτιση, τὴν ζωτικότητά του καὶ τὸ θετικὸ πνεῦμα πὸν τὸν διακρίνει, ν' ἀσκήσει εὐδοκίμως τὸ προεδρικὸ λειτουργημα καὶ νὰ διανύσει μίαν λαμπρὰ προεδρικὴ θητεία, γιὰ τὸ καλὸ πάντοτε τῆς Ἀκαδημίας.

Κύριε Πρόεδρε, καλεῖσθε νὰ παραλάβετε τὴν Προεδρία.